

XUNTA
DE GALICIA

CENTRO PÚBLICO
INTEGRADO de
COVA TERREÑA

Plan de Lectura, Escritura e Acceso á Información

CPI de Cova Terreña
36000247

Curso 2025-26

Índice

1. Breve descrición do contexto socioeducativo do centro.....	3
Situación e contorna.....	3
O noso alumnado	3
Descrición do centro.....	4
2. Indicación das ferramentas empregadas para facer a análise.....	4
Enquisas PLEA	4
Análise de datos KOHA.....	5
Outras fontes de información.....	5
3. Conclusións sobre a situación do centro.	5
Lectura	5
Escritura	7
Alfabetización informacional	7
4. Fortalezas e debilidades.....	10
5. Obxectivos PLEA	11

1. Breve descrición do contexto socioeducativo do centro.

Denominación	Centro Público Integrado de Cova Terreña
Código	36000247
Enderezo	Rúa Dolores Agrelo, s/n
Concello	36300 Baiona
Provincia	Pontevedra
Teléfono	886120001
Correo-e	cpi.cova.baiona@edu.xunta.gal
Páxina web	http://www.edu.xunta.gal/centros/cpicovaterrena/

Situación e contorna

O CPI de Cova Terreña está situado no centro urbano do Concello de Baiona, ao carón do pavillón municipal, o que permite unha estreita colaboración entre as dúas entidades. Ao mesmo tempo está situado no lugar de Covaterreña, unha zona sombría e húmida da vila que afecta ao estado dos edificios e das súas instalacións.

A comunicación da vila coas poboacións máis próximas é boa en transporte particular, non tanto en servizo público ou entre as parroquias do propio concello. Pese a estar situado no centro da vila, moitas familias achéganse nos seus vehículos particulares ao centro nas horas de entrada e saída, xerando graves problemas circulatorios, debido ao pouco espazo de aparcamento e manobra, sendo necesaria a presenza dunha patrulla da Policía Local para a seguridade do alumnado e organización do tráfico.

O noso alumnado

A procedencia do noso alumnado é maioritariamente do centro da vila, aollendo ao alumnado do CEIP Plurilingüe de Belesar na etapa de Educación Secundaria, o 21,9% da matrícula da etapa, que é transportado nunha única liña de autobús (44 alumnos/as). Ao inicio do curso contamos con 412 matrículas no centro. Hai unha proporción equilibrada entre alumnos (204) e alumnas (208), que teñen como lingua materna, maioritariamente, o castelán, sendo o galego minimizado en moitas ocasións, só falado polo 4% do alumnado (dato 2023/2024).

A presenza de alumnado de procedencia estranxeira segue incrementándose (30 alumnos e alumnas, un 7,5% fronte ao 6,55% do curso 2024/2025).

Descrición do centro

O centro foi reformado pola Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional cun investimento de 1.300.000€. Dentro das actuacións incluíronse o cambio de cubertas, a impermeabilización de fachadas, a substitución de carpintería metálica con ventás e portas con rotura de ponte térmica, iluminación led, puído de chans, creación de novos espazos e mellora de accesibilidade. Este curso realizáronse tamén as obras de ampliación da biblioteca escolar, nas que se anexou unha aula colindante e se fixo unha cabina de radio, aproveitando a reforma dun dos vestiarios do ximnasio. Deste xeito, danse cabida ás actividades que dende o equipo se dinamizan, principalmente para o alumnado usuario, mais tamén para o resto da comunidade educativa.

O CPI de Cova Terreña está a funcionar con 3 unidades de Educación Infantil, 9 unidades de Educación Primaria e 9 unidades de Educación Secundaria (continúase co grupo de PDC en 4ºESO para atender ao alumnado que o precisa).

As unidades de Educación Infantil están localizadas no edificio secundario, dentro do recinto escolar. As etapas de Educación Primaria e Secundaria comparten o edificio principal, o cal está próximo ao 100% de utilización. Organizáronse as aulas adicadas ás distintas etapas para atender as necesidades do alumnado e reducir a interferencia entre horarios e etapas.

2. Indicación das ferramentas empregadas para facer a análise.

A análise da situación inicial do centro escolar realizouse empregando diferentes ferramentas:

Enquisas PLEA

Elaboráronse enquisas para os distintos grupos da comunidade educativa, co obxectivo de avaliar as características de partida na lectura, na escritura e na alfabetización informacional e mediática (ALFIN/AMI). As enquisas tiveron as seguintes características:

- Alumnado: O alumnado de Ed. Infantil e 1º ciclo de Ed. Primaria realizou a enquisa en formato papel, mentres que o resto do alumnado fíxoo en formato dixital, empregando o AbalarBox. En todos os casos, a enquisa foi

realizada en colaboración coa titoría. O alumnado de Ed. Infantil, 1º e 2º ciclo de Ed. Primaria realizaron unha enquisa adaptada.

- Familias: As familias foron informadas mediante Abalar Móbil da importancia de realizar a enquisa para a elaboración do presente documento. A enquisa á cal tiñan acceso estaba aloxada en AbalarBox.
- Profesorado: O equipo docente recibiu mediante o correo electrónico a ligazón á enquisa, sita en AbalarBox.

Todas as enquisas foron debatidas e revisadas previamente pola Comisión de Coordinación Pedagóxica.

Análise de datos KOHA

A xestión da biblioteca realízase no programa informático KOHA. Nel existen diferentes ferramentas que permiten facer unha análise de diferentes ítems, como o número de préstamos realizados, os libros máis prestados, etc.

Outras fontes de información

Empregaranse tamén outras fontes de información, como as enquisas realizadas polo EDLG ou o Plan de Convivencia.

3. Conclusións sobre a situación do centro.

As enquisas foron respondidas por 318 alumnos e alumnas (dun total de 412), 28 docentes (dun total de 49) e 80 familias (dun total de 329). A pesar de que non representan a totalidade da comunidade educativa, é a mostra significativa coa que traballamos para extraer as seguintes conclusións.

Lectura

O alumnado afirma, na súa maioría, que a Hora de Ler se realiza diariamente (agás 1º e 2º ESO, onde a hora é semanal). Porén, moitos (40-60% segundo a etapa enquisada), afirman que non teñen que facer traballo algún sobre o libro. Unha proposta que fai unha parte do alumnado é reducir os exames de lectura tradicionais a favor de proxectos orais ou creativos.

Os xéneros preferidos son cómic, libros de ficción e contos. E malia que afirman ler tanto en galego coma en castelán, o idioma escollido para as lecturas

autónomas é preferentemente o castelán: só se atopan 10 títulos en galego entre as 100 obras máis prestadas na biblioteca.

Unha proporción elevada dos estudantes (60%) non participa en actividades organizadas dende a biblioteca escolar (voluntariado, obradoiros, animación á lectura, etc.).

O profesorado detecta dificultades técnicas recurrentes: falta de ritmo, silabeo, problemas de entoación e falta de respecto aos signos de puntuación. Isto impide crear “unidades de sentido” no texto. Algúns alumnos len rápido, pero sen respectar as pausas, o que dificulta a comprensión para quen escoita e para os propios lectores.

Os docentes destacan os seguintes obstáculos na Hora de Ler:

- Falta de atención: O alumnado adoita perder a concentración, especialmente, cando non son eles os que están lendo en voz alta.
- Falta de interese: Algúns perciben a lectura como unha obriga aburrida e carecen de motivación ou amosan desgana.
- Pasividade: Durante os tempos de lectura individual, ocorre que algúns alumnos e alumnas practicamente non len.

A técnica de lectura que se utiliza principalmente é a lectura en voz alta, guiada e compartida.

A maioría das familias dispón de recursos (libros, xogos) na casa e acostuma a ler diante da rapazada ou compartir momentos de lectura. Adoitan acudir a librarías e feiras do libro como actividade principal. Facendo unha análise máis polo miúdo, existe un núcleo reducido de familias (aproximadamente un 9%) que marcan case todas as opcións de visitas culturais (librarías, museos, teatro, contacontos e concertos). Este perfil adoita coincidir con fogares que tamén afirman ter moitos recursos de lectura e acudir con frecuencia ás bibliotecas. Na maior parte das familias a participación cultural é diversa e fragmentada, sendo as bibliotecas municipais e as librarías os puntos de encontro máis frecuentes. Destaca que case un 50% das familias acoden á biblioteca municipal, pero só un 14% visita a biblioteca escolar. Esa mesma porcentaxe é a que participa en actividades de lectura da escola.

Escritura

O alumnado traballa a escrita de forma ampla nas etapas de Ed. Primaria e Secundaria, pero o gusto por escribir diminúe coa idade (pasa dun 82% a un 56%). En ambas etapas predomina a escritura para facer exercicios do libro, esquemas e resumos.

En Primaria é frecuente a escrita colectiva (achegar ideas entre todos), mentres que en Secundaria o traballo é maioritariamente individual.

O profesorado propón tarefas variadas de escritura, que inclúen textos expositivos, descritivos ou literarios mediante resumos, esquemas e escrita creativa.

As familias observan que os estudantes escriben, sobre todo, cando teñen tarefas, pero destacan que moitos tamén escriben espontaneamente para crear obras propias.

Alfabetización informacional

O alumnado de Ed. Primaria utiliza máis os libros seleccionados e a biblioteca escolar. En canto ás destrezas dixitais, destacan as seguintes cuestións:

Nos cursos iniciais (2º a 4º Ed. Primaria) o contacto coas ferramentas dixitais é básico. A maioría do alumnado non sabe escribir no ordenador empregando todos os dedos. Aínda que moitos din saber usar un procesador de textos para documentos simples, o coñecemento técnico sobre como engadir imaxes ou realizar tarefas máis complexas é limitado e desigual. O uso do correo electrónico comeza a aparecer, pero non é unha habilidade consolidada en todos os alumnos. Nos cursos superiores da Ed. Primaria (5º e 6º), obsérvase un incremento na autonomía. Unha parte importante do alumnado de 6º afirma saber engadir imaxes a documentos e manexar o procesador de textos con máis fluidez. O envío de correos electrónicos e a capacidade de adxuntar documentos vólvense habilidades máis comúns. Porén, o coñecemento sobre o que é ou como facer un hipervínculo segue sendo maioritariamente negativo.

En Ed. Secundaria, as habilidades técnicas estabilízanse, pero xorden novos desafíos éticos e ferramentas avanzadas. A gran maioría dos estudantes de 1º a 4º de ESO afirma saber usar o procesador de textos, engadir imaxes e enviar

correos electrónicos con documentos adxuntos. Malia a melloría xeral, unha parte significativa do alumnado, incluso en 3º e 4º de ESO, admite que non sabe facer un hiperenlace, a pesar de que algúns si recoñecen o concepto. O uso das TIC para redactar traballos é a norma en Secundaria. Ademais, aparece o uso da IA (como ChatGPT) para resolver exercicios ou facer resumos; unha tendencia que medra nos últimos cursos. Algúns alumnos de 2º de ESO valoran a IA como unha ferramenta útil para aclarar dúbidas ou axudar en investigacións avanzadas, sempre que se use de xeito controlado.

A comparativa entre cursos permite valorar a evolución do alumnado:

- Melloría técnica: Existe unha clara melloría dende Primaria a Secundaria na capacidade de producir documentos dixitais e na comunicación formal vía email.
- Investigación e Fiabilidade: O alumnado de cursos superiores mostra unha maior capacidade para valorar, se as páxinas web son fiables, e para contrastar a información, aínda que moitos recoñecen que non sempre o fan.
- Ética dixital: Unha debilidade persistente en todas as etapas é o descoñecemento sobre os dereitos de autor. Moitos alumnos, tanto en Primaria como en Secundaria, cren erroneamente que poden empregar calquera imaxe ou música que atopen en internet para os seus traballos sen restricións.
- Mecanografía: O obxectivo de escribir con todos os dedos segue sen acadarse de forma xeral, o que motiva que en cursos como 2º de ESO se sigan realizando exercicios de mecanografía durante o horario escolar.

En resumo, a melloría é evidente na operativa básica (procesador e correo), pero o alumnado aínda precisa reforzar a súa alfabetización mediática (citar fontes e dereitos de autor) e certas destrezas técnicas específicas (hiperenlaces e mecanografía).

Entre o profesorado, destaca que un 56% do profesorado manifesta non ter formación en ALFIN/AMI, pese ao cal a maioría afirma proporcionar pautas e recursos (como enlaces web ou libros) para a investigación. O profesorado impulsa, de forma xeral, o uso das TIC nos procesos de investigación.

A metade do profesorado non emprega ou solicita materiais e recursos á biblioteca

Nas familias, a gran maioría considérase competente para colaborar coas tarefas de investigación do alumnado, aínda que en Ed. Secundaria algúns responsables empezan a recoñecer certas limitacións. Neste sentido, un 37% admite non recibir a formación necesaria por parte do centro.

Por outra banda, un 41% das familias indica que non se informa sobre as actividades organizadas dende o centro.

4. Fortalezas e debilidades

	LECTURA	ESCRITURA	ACCESO Á INFORMACIÓN
FORTALEZAS	- Faise hora de ler a diario. - As familias contan con recursos suficientes na casa para favorecer a lectura.	- A escrita trabállase con actividades diversas. - Unha parte do alumnado escribe de forma espontánea no fogar.	- alumnado E-Dixgal mellora nas destrezas dixitais. - O uso das TIC é habitual para realizar traballos.
DEBILIDADES	- alumnado non realiza traballo post – lectura. - As obras escollidas para a lectura son preferentemente en castelán. - Unha parte importante do alumnado non participa nas actividades da biblioteca. - É necesario mellorar dificultades técnicas recorrentes. - As familias visitan pouco a biblioteca escolar.	Nos cursos máis altos decae o gusto pola lectura.	- Hai certos aspectos que deben ser traballados, como a creación de hipervínculos. - Descoñecemento sobre os dereitos de autor e como citar fontes. - A mecanografía é unha destreza que debe ser mellorada. - A formación ALFIN/AMI é necesaria entre o profesorado. - Os recursos da biblioteca non son empregados na aula por unha parte importantes do profesorado. - Unha parte das familias manifesta non informarse sobre as actividades que se organizan no centro.

5. Obxectivos PLEA

1. Organizar un itinerario de centro para mellorar a competencia lectora e o hábito lector.
2. Elaborar un itinerario de producións escritas, secuenciado por niveis, para mellorar a expresión escrita do alumnado e o gusto pola mesma:
3. Deseñar un plan integral de acceso á información, secuenciado por niveis, para mellorar capacidade do alumnado de buscar, seleccionar e analizar información.

Obx. PLEA	Liña de acción	Curso aplicación
1	Establecemento dun tempo diario de lectura que consolide o hábito lector e mellore o interese pola lectura.	2026-27
1	Planificación de lecturas en diferentes formatos, incluíndo repositorios virtuais fiables e acreditados co fin de fomentar un espírito crítico.	2026-27
1	Organización de actividades con carácter lúdico que permitan adquirir as capacidades básicas de lectoescritura e a conciencia fonolóxica.	2026-27

Obx. PLEA	Liña de acción	Curso aplicación
1	Avaliación da competencia lectora en todas as probas das diferentes materias, incluíndo textos, gráficas, táboas ou calquera outro formato informativo de xeito que todas as materias contribúan a adquirir a competencia lectora.	
1	Establecemento de itinerarios lectores en Ed. Primaria e Secundaria, incluíndo as materias lingüísticas e non lingüísticas, para achegar obras que favorezan o gusto pola lectura e melloren a comprensión lectora.	
2	Elaboración de actividades graduadas para traballar diferentes tipos de textos escritos.	
2	Realización dunha rúbrica común para avaliar os traballos escritos co fin de homoxeneizar criterios.	2026-27
2	Deseño de instrumentos de avaliación do uso correcto da linguaxe e ortografía.	
2	Realización de talleres de escrita creativa.	
2	Selección de actividades para traballar o vocabulario.	

Obx. PLEA	Liña de acción	Curso aplicación
3	Deseño de actividades nas que o alumnado deba expoñer os traballos, empregando diferentes formatos e fontes de información para adquirir unha alfabetización informacional dende todas as áreas	
3	Elaboración de actividades que permitan desenvolver habilidades dixitais básicas e fomenten o uso responsable da información para lograr unha competencia informacional plena.	
3	Avaliación das competencias dixitais establecendo obxectivos por curso, de xeito que se poidan detectar posibles necesidades e levar a cabo actuacións para acadalas.	
3	Planificación dunha liña de formación para o profesorado que permita adquirir os coñecementos de ALFIN/AMI para ser aplicados na aula.	
3	Desenvolvemento de actividades de formación de usuarios na biblioteca para conseguir un mellor aproveitamento dos seus recursos.	2026-27
1, 2, 3	Uso da radio escolar para traballar a investigación, expresión escrita e oral a través da creación de podcasts.	2026-27

Obx. PLEA	Liña de acción	Curso aplicación
1, 2, 3	Establecemento de novas canles de comunicación coas familias para conseguir unha maior implicación.	
1, 2, 3	Detección das necesidades entre o alumnado que permitan aplicar as medidas de atención á diversidade relativas á lectura, escritura e acceso á información.	
1, 2, 3	Potenciación da biblioteca como espazo de aprendizaxe e lecer para fornecer de recursos ás diferentes materias e niveis.	2026-27